(Nro. 117.)

GAZETA LWOWSKA.

We Srodę — Nro. 59. — 24. Maia 1820.

Wiadomości kraiowe.

Ze Lwowa. — C. K. Rząd kraiowy podał do umieszczenia następuiące

U w i a d o m i e n i a:

I. C. K. Rząd kraiowy Galicyyski wiadomo czyni, iż w następności układu między wysoką Administracyią Państwa, a uprzywileiowanym Austryiackim narodowym Bankem zawartego, te Akcyie bankowe, które dotąd nie wydane były, wysoka Administracyia Państwa, za złożeniem Statutem przepisanego waloru składki, na siebie przeymuie. — Gdyby tedy tem sposobem ilość 100,000 Akcyi Statutem zam erzona uzupełniona [illegible] składki na Akcyie w uprzywileiowanym Austr. narod. Banku więcey mieysca mieć nie mogą. Aby więc wychodowi pieniędzy papierowych, który za pomocą składek akcyionalnych dotąd trwał, nowę otworzyć drogę, będzie uprzywileiowany Austryiacki narodowy Bank, na mocy teyże ugody przyymować Rewersa wykupuiące i antycypacyyne przez Kassę filiialną Lwowską do wymieniania ustanowioną, począwszy od 1go Maia 1820 wynagradzaiąc za 250 ZR. w walucie Wiedeńskiey po 100 ZR. walutą bankową, zaś pieniądze papierowe tym sposobem wpłynione wysokiey Administracyi Rządowey do umorzenia przesyłane zostaną.— Summa pieniędzy papierowych do wykupienia przyniesionych, powinna do Summy 25 ZR. W. W. dochodzić, lub onę przewyższać i przez 25 bydź podzielną. — Kassa filiialna do wymieniania ustanowiona, znayduie się w domu gubernialnym, i do tego zamiaru będzie codziennie od godziny 9 do 12 z rana, a po południu od godziny 3 aż do 5 otwartą, wyiąwszy dnie Niedzielne i Świąteczne, tudzież Sobotne.

II. Jego C. K. Mość naywyższą uchwałą z dnia 25. Lutego 1819 braciom Antoniemu i Eugeniiuszowi de Emperger fabrykantom produktów chemicznych w Gracu następuiący wyłączny przywiley na sześć lat w obwodzie całey Monarchii, na wynaleziony od nich sposob robienia bleywasu z octu drzewowego, który się od wiadomych i używanych sposobów różni, z tem wyraźnem ograniczeniem nayłaskawiey udzielić raczył, że nadane im prawo nie rozciąga się żadną miarą na robienie cukru ołowianego. — Co na mocy Dekretu wysokiey Kancellaryi nadworney z dnia 3. Kwietnia 1819 10092/462 do powszechney wiadomości podaię się.

III. Jego Cesarsko Królewska Mość raczył naywyższą uchwałą swoią z d. 27. Lutego b. r. Wawrzyńcowi B a w i n g e r, właścicielowi fabryki [illegible] kapeluszów papierowych damskich, nadaiąc nayłaskawiey przywiley wyłączny na lat pięć w obwodzie całey Monarchii na też same kapelusze. Co się niniéyszem stosownie do wyroku Kancellaryi Nadworney, wydanego pod d. 17. Marca b. r. do powszechney podaie wiadomości.

JX. Wawrzyniec S w i t a l s k i Proboszcz Łaciński z Kanczugi Cyrkułu Rzeszowskiego ofiarował rocznie po 20 ZR. W. W. na utrzymanie Nauczyciela szkoły tamteyszey. — Rząd kraiowy poczytuie sobie za ukontentowanie, tę chwalebną czynność do powszechney podać wiadomości.

C. K. Urząd Cyrkułowy Rzeszowski przysłał do umieszczenia: Celem obmyślenia funduszu na wybudowanie szpitalu w mieście Cyrkułowem Rzeszowie, gdzie dotychczas ubodzy trwałego schronienia nie maią, niektórzy amatorowie teatru powodowani zostali za pozwoleniem wysokiem dadź wzeszłym miesiącu trzy Reprezentacyie, przy których: po odtrąceniu potrzebnych wydatków, weszło do kassy funduszu ubogich w gotowiźnie 300 ZR. w W. W. i 1 ZR. 20 kr. w monecie konwencyyney. — Ten czyn niosący ulgę cierpiącey ludzkości zasługuie, ażeby był podany do wiadomości publiczney.

)(

Wiadomości zagraniczne.

Zjednoczone Stany Ameryki północney.

Jedna z gazet Ameryki północney naywięcey czytana od publiczności zawiera pod d. 12. Marca b. r. stosownie do naynowszych wypadków Hiszpańskich, co następuie: „To co się dzieie w Hiszpanii, może mieć zły wpływ na Stany Zjednoczone Ameryki, ieżeli Rząd nasz trwać będzie w swoim dotychczasowym wahaiącym się systemacie. Zawód Zjednoczonych Stanów iasno iest wyznaczony; powinny one uznać natychmiast niepodległość nowych Rzeczpospolit Ameryki południowey i powstańców Prowincyy Hiszpańskich i wnyyść z niemi w nayściśleysze związki. Czas iuż przyszedł, gdzie można iawnie powiedzieć, iż sprawa osad Hiszpańskich i Ameryki północney iest całey Ameryki sprawą, którą oddziela Ocean od świata starego. Pokóy wszystkim Narodom żyiącym w pokoiu z Ameryką; woyna ze wszystkiemi Mocarstwy, chcącemi w Ameryce prowadzić woynę na którym gdziekolwiek punkcie! O to iest systemat, który sława i niepodległość przepisuią Zjednoczonym Stanom; w nim połączone iest ich bezpieczeństwo i szczęście."

Znany w ostatniey woynie Kommodor Decatur zginął od drugiego Kommodora Barrow w poiedynku.

W Izbie niższey prawodawczey (*house of assembly*) w Albany, zaszła prośba P. Mardochai Noah, ażeby mu odstąpiono wyspę, będącą na rzece Niagarze pod nazwiskiem wielkiey wyspy, dla założenia osady wychodzców Religii żydowskiey, ponieważ nietylko uważa ią bydź w dobrem położeniu, lecz nawet że iego prawo zarobkowe zwabiłoby, tak kapitalistów iak i innych. Wydział zdaiący sprawę przełożył bil w celu ocenienia tey wyspy i sprzedania iey P. Mardochai Noah. Poczem odczytano tenże bil dwa razy i przyięto go. Wyspa ta położona iest między ieziorami Erie i Ontario nie daleko granic Angielskich.

Z Vernunt w roku 1816 przechodziła przez Państwo nowe Angielskie, sekta Chrześciiańska pod nazwiskiem pielgrzymów, udaiąca się ku Ohio i daley ku zachodowi. Na czele iey byli nieiako prorocy, wielkie niechluystwo i głupstwo odznaczało ich. Od tego czasu niewiadomo, co się ztymi ludźmi stało.

Hiszpaniia.

Gazety Dworskie Madryckie zawieraią manifest Króla, wydany do Hiszpanów w Ameryce, którym ciż wezwani są do połączenia się z oyczystym kraiem i Konstytucyią Stanów (*Cortes*).

Król wyrokim swoim wydanym na d. 18. Kwietnia rozkazał, ażeby uchwały Stanów (*Cortes*) zapadłe z d. 6. Sierpnia 1811 i 19. Lipca 1813 znoszące roboty wskazanych przez Sąd posiadaczów ziemskich, ściśle wszędzie do skutku przyprowadzone zostały.

Dziennik rozpraw z d. 27. Kwietnia, zawiera z listu prywatnego pisanego z Irunu pod d. 20. t. m., następuiący wyciąg. Podług opowiadania podróżnych przybywaiących z Pamplony, obawiano się poruszenia w Nawarze; zapał Nawaryyczyków ku Minie bardzo się zmnieyszył, zdaie się, iż chcą się sprzeciwić iego niedawno namienionemu zamiarowi, do którego stosownie chciał wybrać korpus ochotników i oddalić woysko liniiowe. Dodaią ieszcze, ponieważ Mina obawiał się powstania na d. 16., kazał zatem podwoić straże. Do uchwały zapadłey względem Józefinistów powodem był Hiszpański Jenerał, któremu, że Konsul Hiszpański w Bajonnie odmawiał wydania paszportu ten udał się do Miny dla uzyskania takowego. Z Saragossy i [illegible], donoszą, iż w tych miastach zupełny panuie nierząd, albowiem nikt nie wie kogo ma słuchać. Wszyscy uskarzaią się, że się Stany (*Cortes*) ieszcze nie zgromadziły."

Municypalności, Madrycka i innych miast zaymuią się gorliwie urządzeniem milicyy Narodowych, podług planu przełożonego przez Juntę tymczasową.

Pomimo Lorencyyskiego klubu utworzył się ieszcze inny w Madrycie w kawiarni San Sebastian, ogłosiwszy istnienie swoie szumnem uwiadomieniem o przybyciu do Madrytu bohatera Arco Aguero, i przygotowanym dlań wiezdzie tryumfalnym.

W Maladze na d. 2. Kwietnia, powracaiących z więzienia Ceuty członków byłych Stanów (*Cortes*). Garcia Herreras, Zaraquin, Martinez de la Rosa i Calatrava przyięto przy ich wylądowaniu z naywiększą uroczystością, przygotowano dla nich wóz tryiumfalny, huk dział i dzwonów rozlegał się, uroczystości te strwały 8 dni.

Arcybiskup Walencyi nietylko, że się okazał gorliwym w swoich kazaniach za nowym porządkiem rzeczy, lecz żeby połączył przykład z nauką, miał złożyć Rządowi w dobrowolnym darze 1000 piastrów. Biskupa Orihulskiego i Duchowieństwo iego Dyiecezyi

chwalą gazety Madryckie, iż są bardzo za Konstytucyią.

Pułkownik Santiago Rotaldo, który na d. 24 Stycznią nieszczęśliwie był przedsięwziął poddadź Kadyx w moc woyska Quirogi, mianowany iest teraz Naczelnikiem gwardyi mieyskiey.

Jenerałowie, Freyre, Campana i Rodriguez Valdes maią bydź aresztowani.

Podług gazet Angielskich, naygorliwsi przyiaciele wolności w Hiszpanii zgodzaią się na to, że utworzenie dwóch Izb, byłoby i stosowne i potrzebne, różnią się tylko względem onych układu. Przykład Francyi podał im te życzenia.

Wielka Brytaniia i Irlandyia.

Dnia 22. Kwietnia zaiął Król uroczyście w posiadanie swoie pałac Windsorski, w którym iego zmarły mieszkał oyciec.

Radykaliści przy inney maią taką broń, którey w starciu się użyć mogą tak przeciwko ieździe, koniom iak i piechocie. Broń ta iestto grot czyli kiy z lekkiego drzewa korkowego, ieden koniec ma konczatość żelazną, na drugim przyprawione są cztery pióra na krzyż. Ażeby zaś temu grotowi nadadź więcey wagi i mocy kiy bywa z ołowiu w kształcie kulistym lub iaykowatym. Dzieci w latach dziewięciu do 14 przyzwyczaiaią się łatwo do rzucania daleko i trafiania przedmiotów tem kłuiącem i straszącem narzędziem, któremu dali nazwisko bąka (cleg), ponieważ w locie ma podobieństwo do tego niebezpiecznego owadu.

Podług naynowszych wiadomości ze Szkocyi powraca spokoyność do Glasgowa i okolicznych obwodów i z tego powodu woyska tamże dla wzmocnienia wysłane, idą znowu na swoie leże. Poymanych iedynastu Radykalistów na d. 1. Kwietnia w Glasgowie puszczono na wolność bez rękoymii, ponieważ nie miano dowodów na którychby właściwie opierać się mogło oskarzenie. Okręt liniiowy le Vengeur o 74 działach wpłynął z zatoki Leith do Grenock, gdzie w tamecznym porcie użyty będzie za więzienie. Potwierdza się wieść, iż niebawnie złożoną będzie kommissyia dla przedsięwzięcia spraw w Szkocyi, przeciwko osobom obwinionym o buntownicze spiski.

W postępowaniu Sądu karzącego, uznani zostali za winnych zbrodni stanu: Ings, Brunt, Tidd i Davidson. Sąd Królewski (Koenigsbeuch) wydał przeciwko nim i Thistlewoodowi wyrok śmierci, maią oni bydź powieszeni, potem głowy ich ucięte a ciała ćwiertowane. Innych 6 oskarzonych odwołali swoie zaprzeczaiące oświadczenie, uznali siebie winnymi i dla tego nie będąc stawieni przed Sądem (Jury), oczekuią wyroku.

Wydawca gazety ogłaszaiącey przeciwko zakazowi postępowanie w sprawie spiskowych przed iey ukończeniem, wskazany iest na zapłacenie 500 funt. szterl. Teraz wychodzi owo postępowanie we wszystkich pismach publicznych.

Porannik Angielski umieścił następuiący wyciąg z obszernego listu Królowey Angielskiey, o którym iuż nadmieniliśmy w gazecie naszey, datowanego w Rzymie pod d. 16. Marca: Uwiadomiłam Lorda Stewart, Posła Angielskiego, o zamyśle moim, iż chcę powracać przez Wiedeń, i stanąć w domu iego; lecz odmówił mi żądanego mieszkania, wyiechał z tey Stolicy, i udał się na wieś. Napisał potem do mnie list bardzo niegrzeczny; oddałam go w ręce Pana Canning, kiedym go do Anglii wysyłała. W takim stanie rzeczy, sprzedałem maiętność moię Villa nad ieziorem Como, i zupełnie osiadłam w kraiu Papiezkim. Doznawałam tam przez czas nieiaki bardzo grzecznego obchodzenia się, lecz odtąd, iak zostałam Królową Angielską, ustały wszelkie grzeczności. Baron R... następca zmarłego Pana O... miał wielki wpływ do Kardynała Consalvi. Namawiano wszystkich ludzi, aby mię tylko Karoliną Brunświcką nazywali. Odmówiono mi straży honorowey, iako Królowey, chociaż ią miałam iako Xiężna Walli, a' to z powodu, iż od Rządu Angielskiego nie odebrano żadney wiadomości o odmianie stanu moiego. Nie dano paszportu pełnomocnikowi memu do Anglii. W miesiącu Wrześniu zeszłego roku, kiedym prywatnie pod nazwiskiem Hrabiny Oldi iechała, przybyłam do pierwszego miasteczka, należącego do Króla Sardyńskiego, i chciałam zastać Pana Brougham w Lugdunie, dokąd gościniec idzie prosto na Turyn. Napisałam do Królowey Sardyńskiey, oświadczyłam iey, iż iechałam prywatnie, i nie mogłam się zatrzymywać, bo iak nayprędzey chciałam stanąć w Lugdunie. Żadney na to nie odebrałam odpowiedzi. Pocztmistrz w Bronio, małey stacyi niedaleko maiętności moiey Villa, nie chciał mi dać koni; napisałam w tey mierze do Pana Hill, Posła Angielskiego w Turynie. Ten odmówienie to przypisał nieporozumieniu, i doniósł mi, iż konie na poczcie będą w pogotowiu, ieżelibym tego chciała. Poiechałam więc; postanowiłam prze-

iechać w nocy przez Turyn, i zabawić tam tyle czasu, ile do przeprzęgu koni potrzeba. Odebrałam iednak wyraźne zlecenie, abym ominęła miasto; musiałam więc prawie całą noc iechać niebezpieczną i przykrą drogą. Widząc, iż w podróży tyle doznaię przeszkód, poczytałam za rzecz nayprzyzwoitszą, uwiadomić znakomite osoby, iż myślę przepędzić zimę w Lugdunie lub tamecznych okolicach, a na wiosnę wrócić do Anglii. Doniosłam o tem Francuzkiemu Ministrowi interessów zagranicznych, przydaiąc, iż chcę bawić iak nayprywatniey. Nie odpowiedziano mi na ten list, równie iak na inny podobny, który do Prefekta w Lugdunie napisałem. Od dnia 7. Października do 26. Stycznia, kiedym z Tulonu popłynęła do Liworny, doznałam więlorakich nieprzyiemności. Zniewoliło mię także do opuszczenia Francyi i to, iż Pan Brougham nie mógł oznaczyć czasu, kiedyby mógł widzieć się ze mną w tym kraiu. Napisałam do Lordów Liverpool i Castlereagh, żądaiąc, aby imie moie umieszczono w modlitwach kościelnych, i aby wszystkim Posłom, Ministrom i Konsulom Angielskim zalecono uznawać mię za Królowę Angielską; oświadczyłam oraz, iż po odpowiedzi, iaką Lord Castlereagh dał Panu Brougham, w Izbie Niższey, nie spodziewałam się iuż doznać żadney nieprzyiemności. Żądałam nakoniec, aby pałac dla mnie wyporządzono; powrócę bowiem do Anglii, iako prawdziwey moiey siedziby. Oddaliłam ludzi, którzy Dwór móy we Włoszech składali, i tylko pewną ich liczbę, dla towarzyszenia mi do Anglii zatrzymałam. Jeśliby mi odmówiono domu Buckingham, Marlborough, lub innego iakiego pałacu, naymę sobie dom na wsi, i tam póty mieszkać będę, póki przyiaciele moi nie wynaydą mi iakiego pałacu w Londynie. Wysłałam Pełnomocnika mego do Anglii, aby potrzebne w tey mierze uczynił przysposobienia."

Francyia.

Gazeta codzienna zawiera list bezimiennego, który odebrał Xiąże Berry na godzinę przed udaniem się iego na operę: „Łaskawy Panie! Niewyieżdzay bez zasłony, sztylet iest przeciwko Tobie wymierzony. Złoczyńcy śledzą każdy Twoy krok, zaufanie Twoie zaszkodzi Ci; zachoway dni Twoie drogie dla Francyi, którey iesteś miłością i nadzieią. Szczególniey niedowierzay blondynom! Z naywyższem uszanowaniem czciciel cnót, waszey Królewsko Xiążęcey Mości Francuz." — Wyszłe w Paryżu pisemko ulotne, przed śmiercią Xięcia Berry pod tytułem: oznaki, przeczucia, sny i t. d., zawiera pomiędzy innymi: „Hrabia Greffuhle zmarły we dwa dni po śmierci Xięcia miał następuiący sen osobliwy. Stał ón w oknie pałacu Tuileryyskiego, widział przeieżdzaiący bogato przybrany woz śmiertelny ciągniony od 8 koni. Xiąże pytał się go: Któż to iest? Hrabia odpowiedział: Wasza Xiecia Mość sam. Wnet z mnieyszą okazałością prowadzono znowu drugie zwłoki, Hrabia zapytał się podobnie Xięcia, ten rzekł: To WPan iesteś Hrabio! — Hrabia opowiadał ten sen Xiążęciu, który się nad tem mocno zastanowił."

Sprawa Louvella odwlecze się ieszcze, z powodu śledztwa maiącego bydź przedsięwziętem w Rochelli, gdzie tenże złoczyńca przed 4 laty miał kupić puinał. Nie umie ón nazwać Fabrykanta, lecz gdy mu pokazano plan Rochelli, oznaczył ulicę na którey ten Fabrykant mieszkał.

Pomiędzy osobami uwięzionemi z okoliczności sprawy Louvella, znayduie się także Thomas sierżant z woyska liniiowego.

Pułkownik Mauvais, ieden z przybyłych z Texas Officer Francuzki, który przed zabiciem Xięcia Berry, oburzliwie mówił przeciwko temu Xięciu i iegó małżonce u Zielnikarza Prewosta, słuchany był od Kommissyi Parów trudniącey się przygotowaniem do sprawy przeciwko Louvellowi. Słuchanie świadków odbywa się pilnie w teyże Kommissyi.

Ponieważ Dwor Hiszpański, wydanemi względem wychodzów tegoż Narodu rozporządzeniami, usunął wszystkie przeszkody, które się stawiały ich powrotowi do kraiu, Minister woyny wydał zatem uchwałę pod d. 4go Kwietnia, zawieraiącą między innemi co następnie: „Po upłynionym d. 30. Kwietnia zbiegli Hiszpanie nie będą pobierać żołdu. Do tego czasu wydane będą karty drożne z kosztami podroży i środkami dostania się aż do granicy tym, którzy takowych żądać będą. Od 1. Maia zbiegłym, którzy się opóźnili nie będą wydawane ani karty drożne ani będzie im płacony żołd, wyiąwszy przypadek cięższiey choroby."

Do południowych Prowincyy Francuzkich, przybywa wielu wychodzców Francuzkich, osobliwsza okoliczność. Podczas, gdy dawni wychodzcy powracaią do Hiszpanii, nowi opuszczaią dobrowolnie Oyczyznę a te same powody, które iednych przywołuią, oddalaią drugich.

P. Raoul Rochette daiący Nauki nowey historyi w Kollegium de France, doświadczać musiał nieprzyiemności od swoich słuchaczów, od czasu iak został mianowany Królewskim Cenzorem. Kommissyia Edukacyyna spowodowaną była zamknąc tymczasowe dawanie tey nauki. P. Raoul oświadczył, iż nie porzuci tego mieysca, na które go powołało zaufanie Rządu.

P. Cusin daiący w Paryżu nauki Filozofii, zawieszony iest w swoich obowiązkach przez Uniwersytet; przyczyną tego nie są tak iego dawne publiczne nauki iak schadzki szczególne, które miewał w szkole.

Redaktor Dziennika *Renomée* podał do Izby Deputowanych ze swoiey strony petycyią, w którey uskarza się mocno nad postępowaniem Kommissyi cenzuralney wystawiaiąc iey przewłokę rozpoznawania, uciążaiącą druk i wydanie iego Dziennika. Przywodzi ón rozkaz teyże Kommissyi stanowiącey co następuie: 1) Należy poddadź podwoyny rękopism; ieden odbierze drukarnia drugi pozostanie w Archiwum. 2) Rękopismy powinny bydź iednakowego brzmienia i bardzo czytelne. 3) Wymazane mieysca nienależy zapełniać kropkami ani zostawiać mieysc próżnych, które następuią po imieniu miast. 4) Text powinien bydź ścisnięty, ieżeli ma bydź wydrukowany; gdyby wymazany wyraz pozostał Redaktor, będzie prawnie dochodzony. 5) Kommissyia rozpatruie każdego wieczora od 8. do 10. kto dnia tego nie podał swoiego pisma, musi do dnia następuiącego czekać. — Daley oskarza się Redaktor, iż nie wolnemu było tego zalecenia umieścić w swoim Dzienniku; tudzież, że inne Dzienniki n. p. *Drapeau blanc* pozwolił sobie powstawać przeciwko P. Constant, którego odpowiedzi nie wolno było w *Renom'e* umieścić; nakoniec, że wiele innych pism iakoteż artykułów kraiowych i zagranicznych wymazano. Redaktor (P. Legracieux) przywodzi wciąż te artykuły ieden po drugim w swoiey petycyi.

Dziennik *Renomée* sprzeciwia się wiadomości, iakoby niektóre numera, czyli podana od tegoż do Izby drukowana petycyia, którey więcey iak 2500 exemplarzy przedano, miała bydź zagrabioną od Policyi. Tymczasem każdy Numer *Renomée* wykryslany bywa przez Cenzurę.

Jeneralny Prokurator Sądu Królewskiego w Paryżu (P, Bellart), kazał od d. 17go Kwietnia zabierać Dziennik *Renomée*. Przeciwko naczelnemu Redaktorowi tego Dziennika mą się wytoczyć sprawa.

Wydawcy dzienników we Francyi tu niżey wyrażonych, zostaią teraz pod Sądem. W Departamentach: *Phocéen*, Dziennik *l'Isere*, *Echo de l'Ouest*, *Tribune de la Gironde*, Dziennik *Burges*, Patryiota Alzacki. W Paryżu: Konstytucyionista, Kuryier, Niepodległy, Minerwa, Biblioteka historyczna, Cenzor.

Dziennik Minerwa, który iuż był przestał wychodzić, ukazał się teraz pierwszy raz iako ciąg dalszy tamtego, lecz pod innym tytułem i w oprawie białey; drugi numer w oprawie papierowey rożowey. „Gazeta Francyi wyraża: założyć się można, że trzeci wyydzie w oprawie niebieskiey. Ten wybieg iest wyobrażeniem trzey kolorowey kokardy."

Zbiegły Redaktor Dziennika Marseilskiego *le Phocéen* P. Rabbe, schwytany iest w Grenoblu, gdzie także aresztowany iest P. Laurent, wydawca Dziennika *Journal libre d'Isére* i stawiony przed Sądem, z powodu artykułu dotyczącego się Opata Gregoire.

Hrabia Saint Leu (Ludwik Bonaparte) oświadcza w gazetach Rzymskich, iż fałszem iest rozszerzona wieść w Dzienniku Paryzkim *Constitutionelle*, iakoby ón był autorem wyszłey niedawno historyi Parlamentu Angielskiego, od iego początku w roku 1234 aż do roku VII. Rzeczpospolitey Francuzkiey z uwagami Napoleona Bonaparte i t. d.

P. Frévé wydał nowe pisemko ulotne pod tytułem: *Quelques Réflexions sur les trois premiers mois de l'année* (uwagi niektóre nad trzema pierwszemi miesiącami roku).

Niewyczerpany P. Pradt wydał znowu dwa nowe pisma pod tytułem: *De la Revolution actuelle de l'Espagne et de ses suites*, i *Petit Catechisme à l'usage des Français*, *sur les affaires de leur pays.* (O istotney Rewolucyi w Hiszpanii, iey skutkach i mały katechizm dla użytku Francuzów względem ich kraiu.)

Obieg papierów konsolidowanych 5 procentowych był na d. 19. Kwietnia 74 franków 25 centymów, a d. 18. zaś t. m. 74 franków 15 centimów.

Niemcy.

Gazeta Moguncka zawiera co następuie: „Wiele gazet Niemieckich usilnie zbić wiadomość umieszczoną w gazetach zagranicznych, iż w więzieniach Moguńckich znayduie się wiele osób aresztowanych za występ-

ki polityczne i poddanych Kommissyi śledczey. Przestaiemy na tem oświadczenin, że tu wcale niewiemy gdzie i iakie więzienia ma taż Kommissyia i na co oney takowe są potrzebne gdy ta nie iest Sądem?"

List z Manheimu z d. 26. Kwietnia donosi: Sand żyie ieszcze, lecz iest tak słaby, iż na chwilę nie może wstać z łóżka. Los iego będzie niebawem rozstrzygnięty, albowiem skończone są iuż śledztwa zagraniczne, które dotąd były przyczyną tey zwłoki.

Podług wiadomości nadeszłych z d. 28. Kwietnia: „Wyrok przeciwko Sandowi iest iuż wydany. Sąd Wielkiego Xięcia wskazał go na śmierć, Rząd takowy potwierdził. Kiedy zaś i iakiem sposobem ma bydź spełniony, niewiadomo."

Królestwo Polskie.

Gazeta Warszawska z d. 6. Maia umieściła rozporządzenie Namiestnika Królewskiego datowane d. 25. Kwietnia r. b. zapobiegaiące, ażeby przy utrzymaniu swobód i przywilejów nadanych wolnym Jamarkom Warszawskim za otwarciem handlu wolnego przez granice Królestwa do Rossyi, nie dać powodów i zachęcenia do niedozwolonych przemyceń i defrandacyi. Artykuły nayistotnieysze są następuiące: 1.) Uwolnienie od opłaty Cła konsumpcyynego towarów na walnych iarmarkach w Warszawie na wewnętrzne spotrzebowanie zakupionych. Postanowieniem Naszem z dnia 11. Lutego 1817. r. ogłoszone, ściśle ograniczone bydź ma do samego tylko miasta Warszawy (z wyłączeniem nawet Pragi). Wszelkie więc towary na konsumpcyią miasta Warszawy na rzeczonych iarmarkach zakupione, opłacać tylko będą Cło wchodowe, iakie pierwszą rubryką nowey Taryffy Celney części 1wszey i 2giey iest postanowione. 2.) Wszelkie towary zagraniczne, na tychże iarmarkach do innych mieysc Królestwa Polskiego zakupione, oprócz powyżey wyrażonego Cła wchodowego, opłacać będą przy wysyłaniu z Warszawy przepisane rubryką drugą nowey Taryffy Cło *pro consumo*, z potrąceniem dwadzieścia procentu, iako bonifikacyią. 3.) Gdy w nowey Taryffie Celney, od niektórych towarów, iako to: od alabastru surowego, cynku w bryłach i kawałkach, śledzi Angielskich i Hollenderskich, sadzy, szył kretu niewyrobionego, wigoni, merynosów i tym podobnych z przedniey wełny materyi gładkich, kortu, pantekortu i innych wełnianych materyi przerabianych przędzą lnianą i inną, taśmy półwełnianey, burtów i frenzli, nakoniec od niektórych krudów i preparatów aptekarskich w części 2giey Taryffy jeneralney wyszczególnionych żadne Cło wchodowe nie iest ustanowione, te towary przeto skoro zakupione zostaną w czasie iarmarku na konsumpcyią miasta Warszawy, opłacać będą połowę Cła *pro consumo*, ieżeli zaś do innych mieysc Królestwa Polskiego, cztery piąte części tegoż Cła, bez żadney inney bonifikacyi. — Gdyby iednak z powodu początkowego ich przeznaczenia na konsumpcyią miasta Warszawy, uległy iuż opłacie połowicznego Cła *pro consumo*, natenczas przy ich następnem wysyłaniu z Warszawy dopłacać będą tylko trzy dziesiąte części Cła rzeczonego. 4.) Dobrodzieystwo bonifikacyi dwudziestego procentu Cła konsumowego od towarów z miasta Warszawy, do innych mieysc Królestwa Polskiego wysyłanych, rozciąga się do wszelkich towarów zagranicznych, iakie od daty nadchodzącego iarmarku S. Jakóba i Filipa z dniem 15. Maia r. b. zaczynaiącego się z tegoż miasta, tak w czasie iarmarku, iako też przed i po iarmarku będą wysyłane. Zastrzega się przytem, iżby wszelkie towary chociażby dawniey opłacone, iakie w powyżey rzeczonym terminie w Warszawie znaydować się będą, przy wysłaniu ich do innych mieysc Królestwa, do opłaty Cła *pro consumo* nową Taryffą przepisanego, z bonifikacyią dwudziestego procentu równie iak świeżo sprowadzone towary, podciągane były.

Rossyia.

Kuryier Litewski z d. 14/26. Kwietnia donosi, że P. Katalani przybyła do Wilna d. 12/24. t. m., d. 17go chciała dać Koncert, lecz dla słabości odroczyła go do d. 19. Kwietnia, o którym taż sama gazeta Wileńska z d. 21. Kwietnia donosi obszerniey. Cena wstępu było iak w Warszawie zp. 30. Zgromadzenie bardzo liczne opuściło salę po skończonym Koncercie z powszechnem zachwyceniem. Dniu 23go był drugi Koncert równie liczny iak pierwszy. Oddalaiąc się P. Katalani z Wilna, oprócz 10 czerw. zł. ofiarowanych Damem trudniącym się zbieraniem iałmużny dla ubogich domu dobroczynności, zostawiła ieszcze na inwalidów, ubogich i więźniów za nie wielkie długi osadzonych cz. zł. 200.

Redakcyia F. Krattera. — Drukiem J. Pillera.